
Doświadczenia z realizacji ZIT w Polsce i plany na przyszłość

Piotr Zygałło

Dyrektor Departamentu Regionalnych Programów
Operacyjnych

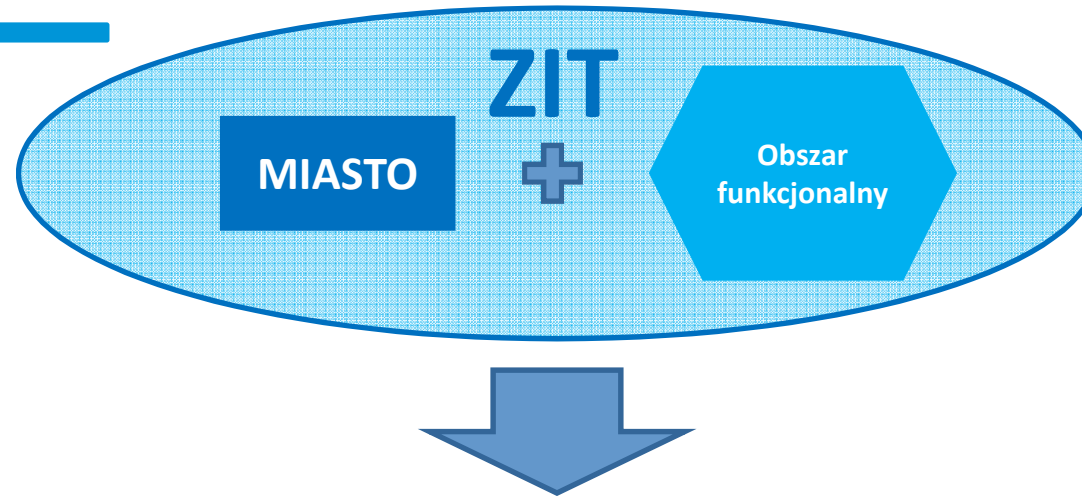
Warszawa, 12 listopada 2020 r.

MINISTERSTWO FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

Efekty wdrażania ZIT w Polsce

Zasady realizacji ZIT w Polsce – DELIMITACJA

OBLIGATORYJNIE

**stolice województw
i ich obszary funkcjonalne**
(najważniejsze aglomeracje w kraju)

FAKULTATYWNI

**miasto o znaczeniu
subregionalnym/regionalnym
i jego obszar funkcjonalny**
(wskazane przez władze
regionalne i lokalne)

Zasady realizacji ZIT w Polsce – CELE

1

Promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych na miejskich obszarach funkcjonalnych

2

Zwiększenie efektywności podejmowanych interwencji poprzez realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie

3

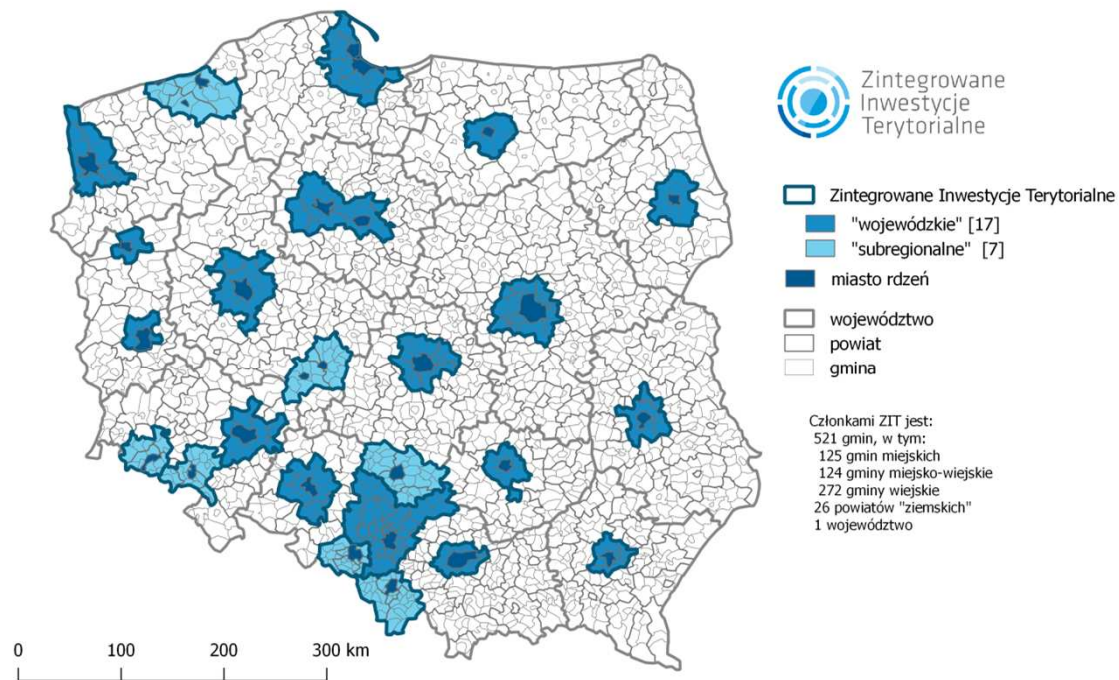
Zwiększanie wpływu miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarze w ramach polityki spójności

24 obszary realizacji ZIT w Polsce (1)

17 Związków ZIT „wojewódzkich”

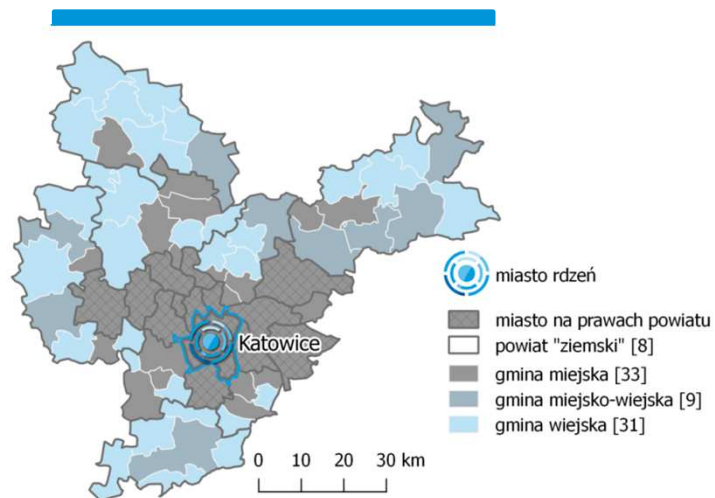
7 Związków ZIT „subregionalnych”

- **Dwie formy prawne:** stowarzyszenia lub porozumienia międzygminne
- Zróżnicowana wielkość Związków ZIT: od bardzo małych, zrzeszających **5 JST** (np. Związek ZIT Zielonej Góry), do bardzo dużych, zrzeszających aż **81 JST** (Związek ZIT Katowic)
- **Zróżnicowana struktura partnerstwa**, np. Związek ZIT Częstochowy został założony przez 31 JST, z których 6 to gminy miejsko-wiejskie a 23 gminy typowo wiejskie.

ponad 500 JST zaangażowanych we wdrażanie ZIT w Polsce

24 obszary realizacji ZIT w Polsce (2)

Dedykowana alokacja:

podstawowa: ok. 793 mln EUR

dodatkowa*: ok. 434 mln EUR

Zakres tematyczny wsparcia:

20 Priorytetów Inwestycyjnych

Dedykowana alokacja:

podstawowa: ok. 58,34 mln EUR

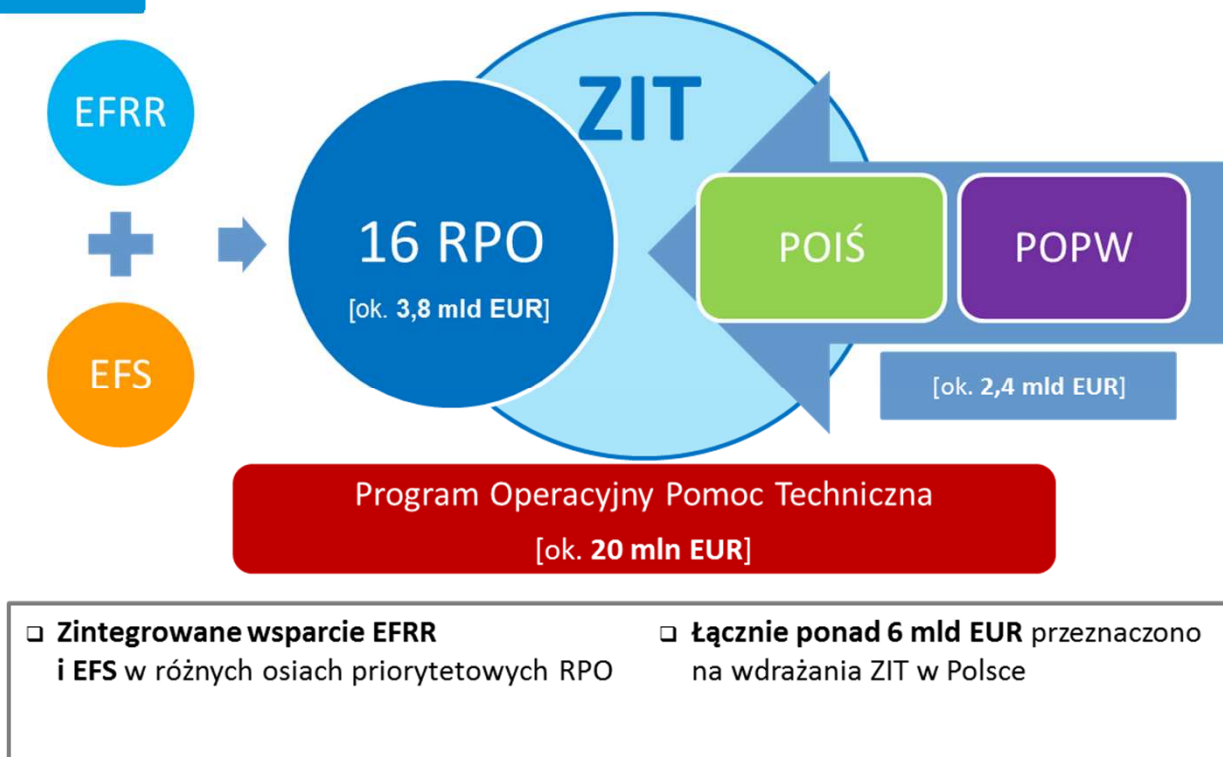
dodatkowa*: ok. 54,28 mln EUR

Zakres tematyczny wsparcia:

11 Priorytetów Inwestycyjnych

*projekty komplementarne współfinansowane z POIiŚ 2014-2020

Źródła finansowania realizacji ZIT w Polsce

Ewaluacja realizacji ZIT 2014-2018 – główne wnioski (1)

- Instrument ZIT pozwolił przede wszystkim na **uaktywnienie szeregu relacji pomiędzy partnerami JST, które dotychczas nie zachodziły**. Wśród nich wymienić należy m.in. pogłębienie integracji, zbudowanie zaufania między partnerami, ograniczenie zbędnej rywalizacji i konkurencji, definiowanie i próby rozwiązywania wspólnych problemów oraz zniwelowanie obaw odnośnie całkowicie dominującej pozycji miast-rdzeni.
- Zwiększeniu uległa **efektywność podejmowania decyzji**, ponieważ do ustalenia wspólnego stanowiska wymagany był **dialog** partnerów, a to pozwalało na **wymianę** informacji, **dzielenie się** wiedzą i doświadczeniami.
- Pozytywny wpływ instrumentu ZIT na możliwości koordynacji polityki spójności ogranicza się do projektów w ramach alokacji ZIT. **Koordinację ułatwia przede wszystkim ograniczenie niepewności**, które zapewniają m.in. wysoka stopa sukcesu aplikacji, dogodne dostosowywane do potrzeb terminy naborów oraz bieżące uzgodnienia między członkami ZIT.

Ewaluacja realizacji ZIT 2014-2018 – główne wnioski (2)

- W przypadku wielu projektów **byłby lub będzie osiągnięty ten sam efekt, jak w przypadku realizowania tych działań indywidualnie**, a nie w formule zintegrowanej przy pomocy instrumentu ZIT. Należy jednakże pamiętać, że dla większości Związków ZIT podjęta współpraca, szczególnie ta dotycząca poziomu operacyjnego w administracji, jest doświadczeniem nowym.
- Choć efekty podjętej współpracy są trudne do oszacowania, to należy podkreślić znaczenie **działającego się dzięki instrumentowi ZIT przewartościowania w formułowaniu polityki rozwoju w MOF.**
- Związki ZIT z uwagi na specyficzne uwarunkowania motywujące działania i elastyczniejsze (w przypadku stowarzyszeń) struktury organizacyjne **mają potencjał do tworzenia nowej jakości w zarządzaniu publicznym**, która powinna być wspierana określeniem jasnych celów dla tych organizacji, oraz kluczowych wskaźników efektywności motywujących i definiujących koncentracje ich zasobów w ściśle określonych kierunkach.

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

ZIT w perspektywie finansowej UE 2021-2027

Instrumenty terytorialne w przyszłej perspektywie finansowej

Obszar	Zakres tematyczny	Strategia	Podmiot wdrażający	CP	Fundusz
Instrument ZIT					
MOF wskazane w SRW jako OSI	Zgodnie z Planem działań ZIT/strategią rozwoju ponadlokalnego, w tym w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> Transport niskoemisyjny Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze MOF. Zwiększenie efektywności energetycznej w MOF Wsparcie rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego 	Plan działań ZIT Strategia rozwoju ponadlokalnego (obowiązkowa dla MOF miast wojewódzkich)	Związek ZIT	CP1-CP5 (RPO, wybrane KPO)	Strategia jedno lub wielofunduszowa Możliwe finansowanie z EFRR lub EFS+, lub FS
Instrument RLKS					
Obszary wiejskie, Miasta do ... mieszkańców	Zgodnie z LSR. Projekty małej skali, zgłaszane oddolnie na poziomie lokalnym	Lokalna Strategia Rozwoju	Lokalne Grupy Działania	CP1-CP5 (RPO)	Strategia jednofunduszowa finansowana z EFRROW lub EFRM Możliwość realizacji strategii wielofunduszowych łączących wsparcie EFRROW, EFRM i EFS+ lub EFRR Fundusz wiodący EFRROW, EFRM lub EFRR
Inne Instrumenty Terytorialne					
miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze dla których nie wyznaczono MOF OSI o znaczeniu regionalnym, obszary rewitalizacji	Zgodnie z Planem działań IIT, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> turystyka dziedzictwo kulturowe i kultura dziedzictwo naturalne rewitalizacja na podstawie GPR bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, oraz inne obszary tematyczne, zgodnie z decyzją właściwej IZ.	Plan działań IIT Gminny program rewitalizacji Strategia rozwoju lokalnego Strategia rozwoju ponadlokalnego Inne dokumenty strategiczne spełniające wymogi art. 23 rozporządzenia ogólnego	Gmina, powiat, Jednostki samorządu terytorialnego w ramach porozumienia terytorialnego	CP5 uzupełniająco CP1-CP4	Strategie jednocyelowe (CP5), finansowane z EFRR. (możliwość rozszerzenia działaniami w ramach innych CP) W przypadku GPR strategii dwufunduszowe – EFRR i EFS + EFRR EFS+

Zapisy projektu ustawy wdrożeniowej 2021-2027 (1)

- Obszar realizacji ZIT powiązany z delimitacją MOF wskazanych jako OSI w SRW.
- Może zostać zmieniony, za zgodą ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, w drodze uchwały właściwego organ samorządu województwa (sejmik lub zarząd)
- Realizowane w wybranych obszarach tematycznych, w szczególności wskazanych w UP 2021-2027 (transport publiczny, wod-kan i jakość powietrza, efektywność energetyczna, szkolnictwo zawodowe).
- Zarządzane przez związek ZIT utworzony w formach współpracy JST: stowarzyszenie gminne, porozumienie międzygminne, związek komunalny (związek międzygminny, powiatowy lub powiatowo-gminny) lub związek metropolitalny (w woj. śląskim).
- Warunki realizacji:
 - powołanie związku ZIT;
 - opracowanie oraz zmiana przez związek ZIT planu działań ZIT, w formie właściwej dla wybranej formy współpracy JST, oraz jego pozytywne zaopiniowanie w terminie 30 dni roboczych przez właściwą IZ;
 - w przypadku planów działań ZIT objętych wsparciem z poziomu krajowego – dodatkowa opinia ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego pod względem ich zgodności z UP 2021-2027;
 - związki ZIT biorą udział w wyborze do dofinansowania projektów wynikających z planu działań ZIT poprzez umieszczenie w planie działań ZIT listy projektów lub przedsięwzięć, które mogą ubiegać się o wsparcie w ramach właściwego programu operacyjnego.

Zapisy projektu ustawy wdrożeniowej 2021-2027 (2)

- **Plan działań ZIT będzie zawierał w szczególności:**
 - syntezę diagnozy obszaru realizacji ZIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych;
 - cele, jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu, powiązane z realizacją właściwego programu operacyjnego;
 - listę projektów lub przedsięwzięć wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
 - źródła jego finansowania;
 - warunki i procedury obowiązujące w realizacji planu działań ZIT;
 - opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań ZIT oraz sprawozdanie z jego konsultacji społecznych.
- Funkcję planu działań ZIT może pełnić strategia rozwoju ponadlokalnego – **dla związków ZIT MOF OW warunek obligatoryjny.**

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

Dziękuję za uwagę

[www.gov.pl/web/
fundusze-regiony](http://www.gov.pl/web/fundusze-regiony)

[@MFIPR_GOV_PL](https://twitter.com/MFIPR_GOV_PL)

[@MinisterstwoFunduszy
iPolitykiRegionalnej](https://www.facebook.com/MinisterstwoFunduszyiPolitykiRegionalnej)

[#wspolna2przez4](https://www.instagram.com/wspolna2przez4)